

רשומות

ספר החוקים

3 ביולי 2008

2160

ל' בסיוון התשס"ח

עמוד

580	חוק המפלגות (תיקון מס' 14), התשס"ח-2008
	תיקונים עקיפים:
	חוק הבחירות (דרכי העמולה) התשי"ט-1959 – מס' 26
	חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 – מס' 29
	חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993 – מס' 8
	חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 – מס' 6
	חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו-1996 – מס' 5
595	חוק לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 32), התשס"ח-2008
	תיקון עקיף:
	חוק הנוטריונים, התשל"ו-1976 – מס' 10
602	חוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (מס' 9), התשס"ח-2008

חוק המפלגות (תיקון מס' 14), התשס"ח-2008*

1. תיקון סעיף 13 בחוק המפלגות, התשנ"ב-1992' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 13(ב), במקום הסיפה החל במילים "לגבי גוף מבוקר" יבוא "בחוקייסוד או בחוק או לפיו לגבי גוף מבוקר".
2. תיקון סעיף 17 בסעיף 17 לחוק העיקרי, המילים "כאמור בסעיף 16", – יימחקו.
3. תיקון סעיף 25 בסעיף 25(א)(א3) לחוק העיקרי –
- (1) אחרי פסקת משנה (א) יבוא:
- "(א1) יתרה שהעביר לה מועמד בבחירות מקדימות לפי הוראות סעיף 28(ב);"
- (2) בפסקת משנה (ב), במקום "אלה" יבוא "כאמור בפסקה זו".
4. אחרי כותרת פרק ב' לחוק העיקרי יבוא:
- "סימן א': הוראות בעניין תרומות והוצאות"
5. תיקון סעיף 28 בסעיף 28 לחוק העיקרי –
- (1) ברישה, במקום "בפרק זה" יבוא "בחוק זה";
- (2) במקום ההגדרה "בחירות מקדימות" יבוא:
- "בחירות מקדימות" – בחירות לבחירת מועמדי המפלגה לאחד מהתפקידים האלה, תהא שיטת הבחירות אשר תהא: יושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, שר חבר הכנסת, ראש רשות מקומית, חבר מועצת רשות מקומית, תפקיד בהסתדרות הכללית החדשה, בהסתדרות העובדים הלאומית, בהסתדרות הציונית העולמית או תפקיד אחר במפלגה או מטעמה;
- "הוצאה" – בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, בארץ או בחוץ לארץ, במזומנים או בהתחייבות מכל סוג, למעט פעילות אישית בהתנדבות שערכה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים והיא אינה בגרר עיסוקו של המתנדב;";
- (3) במקום ההגדרה "מועמד" יבוא:
- "מועמד" – מי שהוא נבחר הציבור או מי שהכריז על עצמו כמועמד, או הודיע ברבים, בעל-פה או בכתב, במפורש או על דרך התנהגות, על כוונתו להתמודד בבחירות מקדימות; לעניין זה, "התנהגות" – לרבות הוצאה או קבלת תרומות למימון התמודדות בבחירות מקדימות;
- "נבחר הציבור" – ראש הממשלה, שר חבר הכנסת, ראש רשות מקומית או חבר מועצת רשות מקומית;";
- (4) אחרי ההגדרה "רשות מקומית" יבוא:
- "תקופת בחירות" – אחת מאלה:
- (1) תקופה שתחילתה ביום החלטה של מפלגה על קיום בחירות מקדימות וסופה בתום 14 ימים לאחר יום הבחירות המקדימות; מפלגה תקבע את מועד הבחירות המקדימות בתוך שישה חודשים מיום החלטה כאמור;

* התקבל בכנסת ביום כ"א בסיוון התשס"ח (24 ביוני 2008), הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 130, מיום י"ח בשבט התשס"ז (6 בפברואר 2007), עמ' 48.
 1 ס"ח התשנ"ב, עמ' 190; התשס"ד עמ' 150; התשס"ו, עמ' 34; התשס"ז, עמ' 116, עמ' 414.

(2) לעניין מועמד לתפקיד של יושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, שר, או חבר הכנסת – גם תקופה שתחילתה ביום הקובע כהגדרתו בחוק המימון וסופה בתום 14 ימים לאחר יום הבחירות המקדימות, ואם מפלגה לא החליטה על קיום בחירות מקדימות בתוך 30 ימים מהיום הקובע האמור – יהיה סופה בתום אותם 30 ימים;

(3) ההלה תקופת בחירות לפי פסקה (1) או (2) והחליטה מפלגה על ביטול הבחירות המקדימות או החליטה שלא יתקיימו בחירות מקדימות – תקופה שסופה ביום ההחלטה;

לעניין הגדרה זו, הסתיימה תקופת בחירות בלי שהתקיימו בחירות מקדימות לפי פסקה (2) או (3) והחליטה המפלגה לאחר מכן על קיום בחירות מקדימות כך שאלה התקיימו בתוך 120 ימים מהיום שבו הסתיימה תקופת בחירות כאמור, ייחשבו שתי התקופות, לעניין ההגבלות על תקרת הסכום מתורם בודד ועל תקרת הסכומים הכוללת של תרומות והוצאות לפי פרק זה כאילו היו תקופה אחת;

(5) בהגדרה "תרומה", במקום הסיפה החל במילים "והכל במסגרת" יבוא "שערכה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים, והיא אינה בגדר עיסוקו של המתנדב".

במקום סעיף 28 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 28
והוספת סעיפים
28ב, 28ג ו-28ד

6. "עקרונות בעניין תרומות והוצאות של מועמד שהוא נבחר הציבור (א) מועמד שהוא נבחר הציבור רשאי לקבל תרומות למימון התמודדות בבחירות מקדימות, בכל עת, והכל לפי הוראות פרק זה.

(ב) (1) מועמד שהוא נבחר הציבור רשאי לקבל תרומות, הן לעניין תקרת הסכום מתורם בודד והן לעניין התקרה הכוללת של תרומות, לפי התפקיד שעליו הוא מתכוון להתמודד, המפלגה שבה הוא חבר ומספר בעלי זכות הבחירה לאותו תפקיד במפלגה, ובלבד שהסכומים לא יעלו על התקרות המותרות להתמודדות לתפקיד של חבר הכנסת במפלגה שבה הוא חבר; התחילה תקופת בחירות במפלגה והתמודד המועמד לתפקיד של יושב ראש המפלגה או ראש הממשלה, רשאי הוא לקבל השלמה לתקרת הסכום מתורם בודד ומכלל התורמים לפי התקרות המותרות לעניין תפקידים אלה.

(2) מועמד שהוא נבחר הציבור רשאי לקבל תרומות כאמור בפסקה (1) רק לאחר שמסר הודעה למבקר המדינה שבה יפרט את הפרטים כאמור באותה פסקה; חל שינוי באחד הפרטים יודיע על כך המועמד למבקר המדינה ויחולו הוראות פסקה (1) לפי ההודעה המעודכנת.

(ג) מועמד שהוא נבחר הציבור רשאי להשתמש בתרומות שקיבל לפי פרק זה, בתקופת בחירות בלבד ורק למימון התמודדותו בבחירות מקדימות.

(ד) הוצאה שהוציא מועמד לפני תקופת הבחירות, שלא מבספי תרומות לפי פרק זה, למימון טובין או שירותים שנעשה בהם שימוש בתקופת הבחירות המקדימות או למימון תעמולה ישירה ומובהקת לבחירתו בבחירות מקדימות תיחשב כחלק מההוצאה הכוללת לעניין סעיפים 28 ח או 28ט.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ג), היה למועמד גירעון בשל מימון התמודדותו בבחירות מקדימות שבשלו לא חרג מתקרת ההוצאות המותרת לאותן בחירות מקדימות לפי סעיפים 28 או 28ט, יכסה את הגירעון בתוך שישה חודשים מתום תקופת הבחירות, ורשאי הוא להשתמש לשם כך בתרומות שקיבל לפי פרק זה לאחר אותן בחירות מקדימות ויראו שימוש כאמור בהוצאה במסגרת התקרה המותרת לבחירות המקדימות הבאות.

1.28ב(א) לא יראו בפעילות פוליטית שגרתית של נבחר הציבור שלא בתקופת הבחירות, ובכלל זה קשר עם ציבור הבוחרים, דיווח על פעילות, ארגון כנסים פוליטיים או השתתפות בהם, כפעילות במסגרת התמודדות בבחירות מקדימות, ולא יראו הוצאה שהוציא נבחר הציבור בפעילות כאמור בהוצאה למימון התמודדות בבחירות מקדימות.

פעילות פוליטית של נבחר הציבור שלא בקשר לבחירות מקדימות

(ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 28ב(ג), לא ישתמש נבחר הציבור בתרומה שקיבל לפי פרק זה למימון פעילות פוליטית שגרתית, כאמור בסעיף קטן (א), ולא יקבל תרומה אחרת למימונה.

2.28ב(א) המגבלות והאיסורים שבפרק זה על קבלת תרומות ועל הוצאת הוצאות יחולו על מועמד שאינו נבחר הציבור בתקופת בחירות, וכן תחול הוראת סעיף 28ב(ד) גם בתקופה שקדמה לתקופת הבחירות.

עקרונות בעניין תרומות והוצאות של מועמד שאינו נבחר הציבור

(ב) הוראות סימן ב' לפרק זה יחולו על מועמד שאינו נבחר הציבור גם בתקופה שקדמה לתקופת הבחירות.

3.28ב מי שנבחר או נקבע להיות מועמד של מפלגה לאחד מהתפקידים המנויים בהגדרה "בחירות מקדימות" על ידי גוף שמספר חבריו אינו עולה על 50, לא יקבל תרומה למימון הליך בחירתו או קביעתו כאמור, ולא יוציא לשם כך הוצאה בסכום העולה על 5,000 שקלים חדשים; המועמד ימסור למבקר המדינה הודעה כאמור בסעיף 28ב(ב).

עקרונות בעניין תרומות והוצאות של מי שנבחר בידי גוף מצומצם

7. סעיף 28 לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 28

8. בסעיף 28 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 28

(1) בכותרת השוליים, המילה "מתאגיד" – תימחק;

(2) האמור בו יסומן "(א)", ובו, אחרי "בחוף לארץ" יבוא "ותאגיד כאמור לא ייתן תרומה למועמד" ובמקום "באותה מערכת בחירות" יבוא "באותן בחירות מקדימות";

(3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) מועמד לא יקבל תרומה מקטין.

(ג) מועמד לא יקבל תרומה אלא לאחר שזהותו ומענו של התורם נבדקו ואומתו בידי המועמד או מטעמו, ולא יקבל תרומה שניתנה בעילום שם.

(ד) מועמד לא יקבל מתורם ותורם לא ייתן למועמד תרומה בשטרי כסף או במעות בשווי העולה על 200 שקלים חדשים."

9. אחרי סעיף 28 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
1728 ו-1729

1.1728. (א) מועמד רשאי לקבל הלוואה מתאגיד בנקאי למימון התמודדותו בבחירות מקדימות, ובלבד שתקופת פירעונה לא תעלה על שנה וסכומה לא יעלה על מחצית התקרה הכוללת של הוצאות לפי סעיף 28; לא עלה סכום ההלוואה על 50,000 שקלים חדשים רשאי המועמד לקבל את ההלוואה אף אם עלה סכומה על מחצית התקרה הכוללת כאמור; מועמד יודיע לתאגיד הבנקאי כי ההלוואה נועדה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות ומה התקרה הכוללת של הוצאות המותרת לו.

(ב) מועמד אינו רשאי לקבל הלוואה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות אלא ממני שרשאי לתרום לפי פרק זה, והלוואה כאמור של מלווה בודד ושל בני ביתו הסמוכים על שולחנו או של מי שתלויים בו מבחינה כלכלית תהיה בסכום שלא יעלה על סכום התרומה המותר, ויראו הלוואה כאמור כתרומה.

(ג) ערבות להלוואה לפי סעיף זה תהיה ממני שרשאי לתרום לפי פרק זה, וערבות כאמור של ערב בודד ושל בני ביתו הסמוכים על שולחנו או של מי שתלויים בו מבחינה כלכלית לא תעלה על סכום התרומה המותר, ויראו ערבות כאמור כתרומה.

2.1728. בלי לגרוע מהוראות כל דין, קיבוץ רשאי לתרום למועמד שהוא חבר בו והמועמד רשאי לקבל, במקום תרומות אישיות של החברים בו, תרומה אחת ששווייה אינו עולה על 15% מהסכומים כאמור בסעיפים 28 ח או 28 ט, לפי העניין, או תרומות שצירופן אינו עולה על שיעור זה; בסעיף זה, "קיבוץ" – לרבות מושב שיתופי, מושב עובדים וכפר שיתופי שסווגו כבאלה לפי פקודת האגודות השיתופיות.²

ביטול סעיף 28

10. סעיף 28 לחוק העיקרי – בטל.

החלפת סעיף 128

11. במקום סעיף 128 יבוא:

1.128. (א) (1) תורם בודד רשאי לתרום למועמד ומועמד רשאי לקבל מאותו תורם, תרומה אחת ששווייה אינו עולה על 10,000 שקלים חדשים או תרומות שצירופן אינו עולה על סכום זה, למימון התמודדותו בבחירות מקדימות, בתקופה שתחילתה ביום ה-15 לאחר בחירות מקדימות שבהן התמודד המועמד ועד היום ה-14 לאחר בחירות מקדימות שאחריהן, שבהן התמודד המועמד לאותו תפקיד או לתפקיד אחר; לעניין סעיף זה יראו מועמד כמתמודד אף אם פרש מן ההתמודדות.

² ח"א"י כרך א', עמ' (ע) 336, (א) 360.

- (2) החליטה מפלגה על ביטול הבחירות המקדימות, ולאחר מכן החליטה על קיום בחירות מקדימות כך שאלה התקיימו בחלוף 120 ימים מיום ההחלטה על ביטול הבחירות המקדימות, תסתיים התקופה האמורה בפסקה (1) ביום ההחלטה על הביטול האמור, ורשאי תורם בודד לתרום למועמד ומועמד רשאי לקבל מאותו תורם, תרומה נוספת כאמור באותה פסקה, מאותו מועד ועד היום ה-14 לאחר הבחירות המקדימות.
- (3) לגבי מועמד המתמודד לראשונה בבחירות מקדימות – תהא תחילתה של התקופה האמורה בפסקה (1) ביום שבו קיבל תרומה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות.
- (ב) בבחירות מקדימות לתפקיד של חבר הכנסת או חבר מועצת רשות מקומית שזכאים להשתתף בהן פחות מ-50,000 בעלי זכות בחירה, רשאי תורם בודד לתרום למועמדים שונים, בתקופה האמורה בסעיף קטן (א), תרומות שצירופן אינו עולה על 10,000 שקלים חדשים; היה מספר בעלי זכות הבחירה 50,000 לפחות, רשאי תורם בודד לתרום למועמדים שונים בבחירות מקדימות כאמור ובתקופה האמורה תרומות שצירופן אינו עולה על 30,000 שקלים חדשים.
- (ג) בבחירות מקדימות שבהן מתמודד מועמד לתפקיד של יושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, ראש רשות מקומית, או לתפקיד אחר במפלגה או מטעמה שמועמד אחד בלבד יכול לכהן בו, יהולו כל אלה:
- (1) תורם בודד רשאי לתרום למועמד אחד בלבד;
- (2) היה מספר בעלי זכות הבחירה 50,000 לפחות, רשאי תורם בודד לתרום ורשאי המועמד לקבל מאותו תורם, בתקופת הבחירות, תרומה ששווייה אינו עולה על 40,000 שקלים חדשים; תרם התורם לאותו המועמד, לפני תקופת הבחירות, כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא להשלים את הסכום, בתקופת הבחירות, לתקרה האמורה בסעיף קטן זה.
- (ד) תרומות של אדם ושל בני ביתו הסמוכים על שולחנו או של מי שתלויים בו מבחינה כלכלית יראו אותן כתרומה אחת.
- (ה) המועמד ובני משפחתו רשאים לתרום, יחד, למימון התמודדות המועמד בבחירות מקדימות, סכום כאמור בסעיפים 28 או 28ט, לפי העניין; לעניין זה, "בן משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, אח, דוד ובן זוגו של כל אחד מאלה, ובן הורה של בן זוגו של המועמד.
- (ו) תרומה לפי סעיף זה לא תעלה על התקרה הכוללת של תרומות לפי סעיפים 28 או 28ט, לפי העניין.

12. סעיפים 1128 ו-128 לחוק העיקרי – בטלים.

13. במקום סעיפים 28 ו-28ט לחוק העיקרי יבוא:
- "תקרה כוללת של תרומות והוצאות
- 28ט. סעיף 1028
28. (א) מועמד לא יקבל תרומות למימון התמודדותו בבחירות מקדימות ולא יוציא הוצאות, בשווי כולל העולה על הסכומים המפורטים להלן, לפי מספר בעלי זכות הבחירה באותן בחירות מקדימות:

מספר בעלי זכות הבחירה	הסכום הכולל
(1) עד 50	לעניין תרומות - 0 שקלים חדשים; לעניין הוצאות - 5,000 שקלים חדשים;
(2) 51 עד 9,999	5000 שקלים חדשים ועוד 15 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-50 בוחרים;
(3) 10,000 עד 99,999	155,000 שקלים חדשים ועוד 2.75 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-10,000 בוחרים;
(4) 100,000 ומעלה	405,000 שקלים חדשים ועוד 2 שקלים חדשים לכל בוחר מעל ל-100,000 בוחרים.

(ב) בבחירות מקדימות שבהן מתמודד מועמד לתפקיד של יושב ראש המפלגה או ראש הממשלה ושזכאים להשתתף בהן פחות מ-50,000 בעלי זכות בחירה יהיה הסכום לעניין סעיף קטן (א) פי שניים מן הסכומים המפורטים בו; היה מספר בעלי זכות הבחירה 50,000 לפחות, יהיה הסכום כאמור פי ארבעה מן הסכומים המפורטים בסעיף קטן (א).

(ג) התמודד מועמד לתפקיד כאמור בסעיף קטן (ב) וכן לתפקיד חבר הכנסת, באותה מפלגה, בתוך 120 ימים, רשאי הוא לקבל תרומות ולהוציא הוצאות, כמפורט להלן, לפי הגבוה:

(1) בשווי כולל שלא יעלה על הסכומים המפורטים בסעיף קטן (א) להתמודדות על שני התפקידים;

(2) מיום שאחרי יום הבחירות המקדימות שלו לראשות המפלגה או לראשות הממשלה, לרבות עקב פרישתו מהתמודדות לתפקיד כאמור, ועד תום תקופת הבחירות המקדימות לתפקיד חבר הכנסת - בשווי כולל שלא יעלה על 25% מהסכומים המפורטים בסעיף קטן (א).

(ד) התמודד מועמד לאותו תפקיד בבחירות מקדימות חוזרות, רשאי הוא לקבל תרומות ולהוציא הוצאות מיום שאחרי יום הבחירות המקדימות ועד תום 14 ימים לאחר יום הבחירות המקדימות החוזרות, בשווי כולל שלא יעלה על 25% מהסכומים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), לפי העניין.

28.ט. (א) מפלגה רשאית, בתוך שבעה ימים מתחילתה של תקופת בחירות, לקבוע סכומים מרביים נמוכים מהסכומים המפורטים בסעיף 28ח לבחירות מקדימות שונות, וכן אמות מידה לקביעת הסכומים, בשים לב לתפקיד ולמספר בעלי זכות הבחירה.

תקרה כוללת של תרומות והוצאות לפי החלטת מפלגה

(ב) מפלגה תודיע למבקר המדינה על קביעה כאמור בסעיף קטן (א) בתוך 24 שעות מעת קבלתה; מבקר המדינה יפרסם את קביעת המפלגה לפי סעיף זה בתוך יומיים מיום שקיבל את ההודעה, והקביעה תיכנס לתוקפה למחרת הפרסום.

1028. בלי לפגוע בכלליות האמור בסימן זה, אחת היא אם התרומות ניתנו למועמד או לכל אדם או חבר בני אדם הפועל מטעם המועמד, או למענו ובזיקה אליו, או שההוצאות הוצאו בידי מועמד או בידי אדם או חבר בני אדם כאמור.

תחולת ההגבלות בעניין תרומות והוצאות

14. סעיפים 28 ו-28יא לחוק העיקרי – בטלים.
15. בסעיף 28יב לחוק העיקרי, במקום "שהמוסד לביקורת של המפלגה קבע כי פעולותיו מכוונות בעיקרן" יבוא "שפעולותיו מכוונות".
16. סעיפים 28יג, 28יד, 28טו ו-28טז לחוק העיקרי – בטלים.
17. בסעיף 28יח לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "מערכת הבחירות הבאה" יבוא "התמודדותו בבחירות המקדימות הבאות", במקום הקטע החל במילים "או משרה" ועד המילים "תוך שנתיים" יבוא "להתמודדותו בבחירות מקדימות לתפקיד אחר המתקיימות בתוך שלוש שנים", ובמקום "מערכת הבחירות המאוחרת" יבוא "הבחירות המקדימות האמורות";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "לאוצר המדינה" יבוא "למפלגה", ובסופו יבוא "ואם לא היה ניתן להעבירה לתורמים או למפלגה – יעבירה לאוצר המדינה".

אחרי סעיף 28יח לחוק העיקרי יבוא:

18. "עדכון סכומים 28יח. הסכומים הנקובים באלפי שקלים חדשים המפורטים בסעיפים 28 ו-28ח יעודכנו בינואר של כל שנה לפי העלייה של מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; הסכומים שהשתנו יעוגלו לעשרת השקלים החדשים הקרובים; הרשם יפרסם ברשומות הודעה על עדכון הסכומים לפי סעיף זה.

סימן ב': דיווח ובקרה

28יח. (א) מפלגה תודיע למבקר המדינה ולרשם על מועד בחירות מקדימות בתוך שלושה ימים מהיום שבו נקבע המועד כאמור; שונה מועד בחירות מקדימות שלגביו נמסרה הודעה כאמור, לרבות בדרך של ביטול הבחירות או החלטה שלא יתקיימו, תודיע על כך המפלגה למבקר המדינה ולרשם בתוך שלושה ימים מהיום שבו שונה המועד.

הודעות מפלגה למבקר המדינה ולרשם

(ב) מפלגה תודיע למבקר המדינה ולרשם על מספר בעלי זכות הבחירה, על הסכומים שרשאים המועמדים לקבל ולהוציא לפי סעיף 28ח או 28ט, בהתייחס לתפקיד ולמספר בעלי זכות הבחירה ואת שמות המועמדים, עם היוודע לה נתונים אלה ולא יאוחר מעשרים ימים לפני יום הבחירות המקדימות.

(ג) מפלגה תודיע למבקר המדינה ולרשם על הליך קביעה לתפקיד מועמד ליושב ראש המפלגה, ראש הממשלה, שה חבר הכנסת וראש רשות מקומית, בתוך שלושה ימים מיום ההחלטה בדבר הקביעה.

3128.א) מפלגה, מועמד, מי שפועל מטעמו או למענו ובזיקה אליו, או מי שפעולותיו מכוונות להביא לבחירתו של מועמד, רשאים לבקש ממבקר המדינה חוות דעת האם כסף, שווה כסף, התחייבות מכל סוג או פעילות אחרת, שקיבלו או שהוציאו או שברעתם לקבל או להוציא, הם תרומה או הוצאה למימון התמודדות בבחירות מקדימות של המועמד, ורשאים הם לבקש חוות דעת כאמור גם ביחס לסוג מסוים של הכנסות או של הוצאות.

חוות דעת של מבקר המדינה

(ב) חוות הדעת כאמור בסעיף קטן (א) תימסר למבקש בתוך עשרה ימי עבודה מיום הבקשה.

(ג) מבקר המדינה רשאי למסור את חוות הדעת לכל המפלגות או לפרסמה ברבים.

תיקון סעיף 28

19. בסעיף 28 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

”(א) המועמד ינהל תרומות שקיבל והוצאות שהוציא למימון התמודדותו בבחירות מקדימות בחשבון בנק נפרד ולפי הנחיות שקבע מבקר המדינה לענין ניהול מערכת חשבונות.

(א1) הוראות סעיף קטן (א) יחולו לענין מועמד שאינו נבחר הציבור גם בתקופה שקדמה לתקופת בחירות.”;

(2) בסעיף קטן (ג), במקום ”המוסד לביקורת של המפלגה” יבוא ”מבקר המדינה”.

החלפת סעיפים 28, 28א, 28ב, 28ג ו-28ד והוספת סעיף 28ז וכתרת סימן ג'

20. במקום סעיפים 28, 28א, 28ב, 28ג ו-28ד לחוק העיקרי יבוא:

”הודעת מועמד 28ב. מועמד יגיש למבקר המדינה, לא יאוחר מהיום שבו פתח חשבון בנק לפי סעיף 28יט, הודעה שבה יאשר כי קרא את כל ההוראות הנוגעות לתרומות, להוצאות ולניהול חשבונות בבחירות מקדימות כפי שנקבעו לפי חוק זה ובהנחיות מבקר המדינה, וכי הוא מודע להן וכן יפרט את הפרטים כאמור בסעיף 28ב(ב)(1).”

28א. (א) מועמד ימסור למבקר המדינה הודעה על כל תרומה שקיבל מתורם ועל כל תרומה שהחזיר לתורם בתוך 14 ימים מיום שקיבל או שהחזיר את התרומה ואולם בתקופה שתחילתה ביום ה-14 שלפני יום הבחירות המקדימות וסיומה ביום ה-14 שאחריה, ימסור המועמד הודעה על כל תרומה שקיבל או שהחזיר כאמור לא יאוחר מ-24 שעות ממועד קבלתה או החזרתה; מבקר המדינה יפרסם את המידע כאמור בסעיף קטן זה עם קבלתו.

דיווח על תרומים ותרומות ופרסומן

(ב) מועמד שלא קיבל תרומות עד שבעה ימים לפני יום הבחירות המקדימות, ימסור למבקר המדינה הודעה המאשרת כי לא קיבל תרומות בתקופה כאמור; קיבל תרומה לאחר מסירת התצהיר ועד היום ה-14 שאחרי יום הבחירות המקדימות, יחולו הוראות סעיף קטן (א).

(ג) מועמד ימסור רשימה והודעה כאמור בסעיף זה, אף אם פרש מן ההתמודדות.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו גם על מועמד שאינו נבחר הציבור.

28כב. (א) (1) מועמד ימסור למבקר המדינה, לא יאוחר משישה שבועות לאחר יום הבחירות המקדימות, דוח על מערכת החשבונות שניהל למימון התמודדותו בבחירות המקדימות, על תרומות שקיבל והוצאות שהוציא עד למועד מסירת הדוח כאמור ועל הלוואות שנטל; לדוח יצורף תצהיר בהתאם לסעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971³, המאמת את נכונות האמור בו ושלמותו.

דוח על מערכת חשבונות

(2) מבקר המדינה רשאי להאריך את התקופות האמורות בפסקה (1), אם סבר כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, ובלבד שסך ההארכות לא יעלה על ארבעה שבועות.

(ב) מועמד שלא קיבל תרומות או לא הוציא הוצאות ימסור למבקר המדינה הודעה המאשרת זאת; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על מועמד כאמור בסעיף 28כב והוא ימסור למבקר המדינה הודעה על הוצאותיו.

(ג) מועמד שבעת הגשת הדוח לפי סעיף זה הוא נבחר הציבור ונטל הלוואה למימון התמודדותו בבחירות מקדימות, ימסור למבקר המדינה בסוף כל שנה, עד לפירעונה המלא של ההלוואה, דיווח על החלק שנפרע באותה השנה ומקורות המימון ששימשו לפירעונו.

28כג. (א) מערכת החשבונות כאמור בסעיף 28כב תעמוד לביקורת מבקר המדינה, ולעניין זה יהיו למבקר המדינה כל הסמכויות שהוענקו לו בחוק-יסוד או בחוק או לפיו לגבי גוף מבוקר.

סמכויות מבקר המדינה לצורך ביקורת מערכת חשבונות של מועמד

(ב) הודעות שיש למסור למבקר המדינה לפי פרק זה יינתנו בדרך שיקבע המבקר ורשאי הוא, בכל עת, לקבוע שלהודעה יצורף תצהיר בהתאם לסעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לרבות תצהיר ממועמד או ממני שהוסמך על ידו לנהל את מערכת החשבונות שלו, בדבר שלמותם או נכונותם של הרישומים במערכת החשבונות או בדבר אופייה או מהותה של הכנסה או הוצאה מסוימת.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(ג) הוראות סעיפים 10ב(ג), 16ד(ז) ו-16ה(ו) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, בדבר חובת דיווח ומסירת הדורות למבקר המדינה, יחולו על בחירות מקדימות בתקופת הבחירות.

(ד) (1) נעשתה תרומה בכרטיס חיוב, רשאי מבקר המדינה, במסגרת ביקורת מערכת החשבונות של המועמד, לדרוש ממנפיק שם ומספר זהות (בסעיף זה – פרטי זיהוי) של בעל הכרטיס ומספר החשבון שלו בתאגיד בנקאי שבו חויבה התרומה, ולדרוש מתאגיד בנקאי פרטי זיהוי של בעל חשבון שבו חויבה התרומה באמצעות כרטיס החיוב כאמור, ושל מורשה התימה בחשבון.

(2) דרישה כאמור בפסקה (1) תהיה בכתב ותכלול את מספר כרטיס החיוב שבו נעשתה התרומה, ואם היתה הדרישה מתאגיד בנקאי – גם את פרטי הזיהוי של בעל הכרטיס; מנפיק ותאגיד בנקאי ימסרו למבקר המדינה את פרטי הזיהוי המבוקשים, המצויים בידם.

(3) בחוק זה –

"בעל חשבון" – מי שרשום בתאגיד בנקאי כבעל חשבון;

"כרטיס חיוב" – כהגדרתו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ז-1986⁵;

"מורשה התימה" – מי שבעל החשבון ייפה את כוחו לפעול בחשבון, בין אם בעל החשבון הוא יחיד ובין אם לאו, לרבות באמצעות כרטיס חיוב, ובלבד שהוא רשום אצל התאגיד הבנקאי כמי שרשאי לפעול בחשבון;

"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁶.

(ה) מבקר המדינה, במסגרת ביקורת מערכת החשבונות של המועמד ולשם בירור זיקה בינו לבין מי שפעולותיו מכוונות להביא לבחירתו של מועמד, רשאי לדרוש מאותו גורם מידע על פרטי פעולותיו כאמור ומקורות המימון שלהן, ולמבקר המדינה יהיו נתונות לשם כך הסמכויות כאמור בסעיף זה, בשינויים המחויבים.

דוח מבקר המדינה 28כד. (א) בתוך 12 שבועות מהמועד האחרון לפי סעיף 28כב למסירת דוחות, ימסור מבקר המדינה ליושב ראש הכנסת, לרשם ולמוסד לביקורת של המפלגה, דוח על ביקורת מערכת החשבונות של מועמדי המפלגה בבחירות המקדימות.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 138.

⁵ ס"ח התשמ"ז, עמ' 187.

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(ב) התקיימו במפלגה בחירות מקדימות לתפקיד אחר בתוך 30 ימים לאחר בחירות מקדימות לתפקיד מסוים, ימסור מבקר המדינה את הדוח כאמור בסעיף קטן (א) בנוגע לשתי מערכות הבחירות המקדימות באותה מפלגה, בתוך 12 שבועות מהמועד האחרון לפי סעיף 28כב למסירת דוחות על הבחירות המקדימות המאוחרות.

(ג) מבקר המדינה רשאי, מטעמים מיוחדים שיציין בדוח, לדחות את מסירת הדוח למועד שלא יעלה על ארבעה שבועות מתום התקופה כאמור בסעיף זה.

28 ס"ד. (א) מבקר המדינה יקבע הנחיות לביצוע הוראות פרק זה.

הנחיות מבקר המדינה

(ב) מבקר המדינה יביא לידיעת הציבור, בדרך שיקבע, את הוראות פרק זה והנחיותיו לפיו; הוראות בעניינים המפורטים להלן יפורסמו באתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה ובדרך נוספת כפי שיקבע, באופן בולט:

- (1) הכללים והאיסורים החלים על תורם בודד;
- (2) הכללים, האיסורים וחובות הדיווח החלים על מועמד שאינו נבחר הציבור;
- (3) הוראות לעניין חוות דעת של מבקר המדינה.

סימן ג': אכיפה ועונשין

21. אחרי סעיף 28כב לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
28כד, 28כה,
28כז

"תוצאות הביקורת 28כו. (א) מצא מבקר המדינה כי מועמד עשה אחד מאלה, יעביר המועמד לאוצר המדינה, בתוך שלושים ימים מיום שהודיע לו על כך מבקר המדינה, סכום כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) קיבל מועמד תרומה בסכום העולה על הסכום המותר לפי פרק זה – סכום שגובהו פי שניים מסכום התרומה החורג מהסכום המותר;
- (2) קיבל מועמד תרומה אסורה אחרת לפי חוק זה – סכום שגובהו פי שניים מסכום התרומה;
- (3) הוציא מועמד הוצאה העולה על הסכום המותר לפי פרק זה – סכום שגובהו סכום ההוצאה החורג מהסכום המותר;
- (4) הוציא מועמד הוצאה אסורה אחרת לפי חוק זה – סכום שגובהו סכום ההוצאה;
- (5) לא מסר מועמד דוח לפי סעיף 28כב – סכום שגובהו 30% מסך הוצאות הבחירות שהיה רשאי להוציא לפי סעיף 28ח;
- (6) איחר מועמד במסירת דוח לפי סעיף 28כב – סכום שגובהו 15% מסך הוצאות הבחירות שהיה רשאי להוציא לפי סעיף 28ח.

(7) לא מילא מועמד אחר ההוראות הנוגעות לניהול מערכת החשבונות שלו, כפי שנקבעו לפי חוק זה או בהנחיות מבקר המדינה – סכום שגובהו 15% מסך ההוצאות שהוציא לפי קביעת מבקר המדינה.

(ב) מבקר המדינה רשאי להפחית את הסכומים שעל מועמד להעביר לאוצר המדינה לפי סעיף קטן (א), אם סבר כי קיימים טעמים המצדיקים זאת, בנסיבות העניין.

28כה28. (א) סכום שיש להעבירו לאוצר המדינה לפי סעיף 28כה1, יעבירו המועמד לרשם, עד תום המועד הקבוע באותו סעיף.

גביה של סכומים שיש להעביר לאוצר המדינה

(ב) הרשם ישלח, יום לאחר תום המועד הקבוע בסעיף 28כה1, בדואר רשום, דרישת תשלום למי שהיה עליו להעביר סכומים ולא העבירם כאמור בסעיף קטן (א); בדרישה יציין הרשם את הסכום שעל המועמד לשלם ויודיע לו שעליו לשלמו בתוך 30 ימים מיום קבלת הדרישה.

(ג) לא שולם הסכום במועד, יתווספו עליו, לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961,⁷ עד תשלומה.

(ד) גביה לפי סעיף זה תיעשה בכפוף להוראות חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם והובותיהם, התשי"א-1951.⁸

28כב38. (א) לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולה לבחירות מקדימות, בכספים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1) עד (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהוננו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במיטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כאמור, למעט שימוש כמפורט להלן:

איסור שימוש בנכסי ציבור

(1) שימוש, בתמורה או שלא בתמורה, באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש כאמור;

(2) שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של שר, סגן שר או חבר הכנסת, או שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהגבלות על שימוש בנכסים כאמור שהוטלו לפי כל דין או כללי אתיקה.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן למועמד או למי שהצו מכון כלפיו הזדמנות להביא את טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי סעיף קטן (א) או המשכתו.⁹

⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

⁸ ס"ח התשי"א, עמ' 228.

⁹ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

22. במקום סעיפים 28כז ו-28כז לחוק העיקרי יבוא:

28כז. (א) מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977¹⁰ (להלן – חוק העונשין):

- (1) קיבל תרומה או הלוואה בניגוד להוראות סימן א' לפרק זה;
 - (2) השתמש בתרומות בניגוד להוראות סימן א' לפרק זה.
- (ב) מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:
- (1) הוציא הוצאה בניגוד להוראות סימן א' לפרק זה;
 - (2) לא ביסה גירעון בניגוד להוראות סעיף 28ב(ה);
 - (3) לא החזיר תרומה שנתקבלה בניגוד להוראות פרק זה או בסכום העולה על הסכום המרבי המותר או לא העביר לאוצר המדינה תרומה שנתקבלה בעילום שם, בניגוד להוראות סעיף 28ז;
 - (4) השתמש ביתרה שנשארה בידו, לא החזירה לתורמים או לא העבירה למפלגה או לאוצר המדינה, בניגוד להוראות סעיף 28ח;
 - (5) ניהל חשבונות של תרומות והוצאות, בניגוד להוראות סעיף 28ט;
 - (6) לא מסר למבקר המדינה הודעות, בניגוד להוראות סעיף 28בא;
 - (7) לא מסר דוח למבקר המדינה, בניגוד להוראות סעיף 28בב.
- (ג) בשל עבירה לפי סעיף קטן (א)(1) או (ב)(1) שהיא חריגה מסכומים המותרים לפי פרק זה, רשאי בית המשפט להטיל על הנאשם קנס פי ארבעה מהסכום החורג מהסכום המותר, או את הקנס הקבוע לעבירה האמורה, לפי הגבוה.
- (ד) מי שעשה אחד מאלה, דינו מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין:
- (1) השתמש בקשר עם תעמולה לבחירות מקדימות בנכסי ציבור, בניגוד להוראות סעיף 28כד3;
 - (2) נתן תרומה, הלוואה או ערבות בניגוד להוראות סימן א' לפרק זה;
 - (3) לא מסר למבקר המדינה מידע, הודעה או תצהיר לפי קביעת המבקר או דרישתו, בניגוד להוראות סעיף 28כג(א), (ב) או (ד).

¹⁰ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ה) מפלגה שלא הודיעה למבקר המדינה ולרשם הורעות לפי פרק זה, דינה – קנס כאמור בסעיף 61(א)2 לחוק העונשין.

(א) נעשה מעשה או מחדל בידי מי שהוסמך על ידי מועמד לפעול לקידום מועמדותו בבחירות המקדימות, או בידי מי שפעל מטעם המועמד או למענו ובזיקה אליו, שאילו נעשה על ידי המועמד היה עבירה לפי פרק זה, רואים את אותו אדם כאחראי לעבירה.

עבירה שבוצעה בידי מי שהוסמך על ידי מועמד או בידי מי שפעל למענו

(ב) (1) מועמד חייב לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת עבירה מן העבירות המנויות בסעיף 28 כזו בידי מי שהוסמך על ידו או פעל מטעמו, או למענו ובזיקה אליו, לקידום מועמדותו בבחירות המקדימות; הפר המועמד את חובתו זו, דינו – מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין.

(2) נעברה עבירה מן העבירות המנויות בסעיף 28 כזו בידי מי שהוסמך על ידי מועמד לקידום מועמדותו בבחירות המקדימות, או בידי מי שפעל מטעם מועמד, או למענו ובזיקה אליו, חזקה היא כי המועמד הפר את חובתו לפי פסקה (1), אלא אם כן הוכיח המועמד אחרת.

איסור שימוש בכספי תרומות לתשלום סכומים שיש להעביר לאוצר המדינה בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 28ב(ג), לא ישתמש מועמד בתרומות שקיבל לפי פרק זה לתשלום סכומים שנקבעו עליו להעביר לאוצר המדינה בשל תוצאות ביקורת או קנסות שהוטלו עליו בשל הרשעה בעבירה; עשה כן, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין.

23. בחוק הבחירות (רכי תעמולה), התשי"ט-1959¹¹, בסעיף 2א, במקום "וי(4) יבוא" (4) ו"9", ובמקום הסיפה החל במילים "למעט השכרתם" יבוא "למעט שימוש כמפורט להלן:

(1) שימוש, בתמורה או שלא בתמורה, באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש כאמור;

(2) שימוש בנכסים שהועמדו על ידי המדינה לרשותו של שר או חבר הכנסת, או שהועמדו על ידי הרשות המקומית לרשותו של ראש הרשות; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהגבלות על שימוש בנכסים כאמור שהוטלו לפי כל דין או כללי אתיקה."

תיקון חוק מימון מפלגות – מס' 29

24. בחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973¹², בסעיף 9 –

(1) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "לפי חוק" יבוא "בחוק ייסוד או בחוק או לפיו";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) הוראות סעיף 28ב(ד) לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992, יחולו על תרומה בכרטיס חיוב שניתנה לפי חוק זה, בשינויים המחויבים."

¹¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 138, התשס"ח, עמ' 265.

¹² ס"ח התשל"ג, עמ' 52; התשס"ה, עמ' 917.

25. תיקון חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) – מס' 8
- בחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) – מס' 8
- בחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993¹⁵, בסעיף 21 –
- (1) בסעיף קטן (ד), במקום הסיפה החל במילים "לפי חוק" יבוא "בחוק ייסוד או בחוק או לפיו";
- (2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ד1) הוראות סעיף 28 כג(ד) לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992, יחולו על תרומה בכרטיס חיוב שניתנה לפי חוק זה, בשינויים המחוייבים."
26. תיקון חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות – מס' 6
- בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995¹⁴ –
- (1) בסעיף 1, בהגדרה "חוב", בסופה יבוא:
- "(12) סכום שיש להעבירו לאוצר המדינה לפי סעיף 28 כה2 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992";
- (2) בסעיף 3(ד), אחרי "פיצוי כאמור בפסקה (6)", יבוא "סכום כאמור בפסקה (12)".
27. תיקון חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו-1996¹⁵, בסעיף 1 –
- (1) בהגדרה "תקופת הבחירות" –
- (א) בפסקה (1), במקום "בחירות מוקדמות, כמשמעותן בסעיף 17" יבוא "בחירות מקדימות כהגדרתן בסעיף 28א";
- (ב) בפסקה (2), המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
- (2) בהגדרה "משלם", במקום פסקה (3) יבוא:
- "(3) מועמד בבחירות מקדימות כהגדרתן בסעיף 28א לחוק המפלגות";
28. תחילה, תחילה והוראות מעבר
- (א) בכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), תחילתו של חוק זה ביום ז' באב התשס"ח (8 באוגוסט 2008) (להלן – יום התחילה).
- (ב) מועמד או מפלגה שביום התחילה חל עליהם חוק המפלגות (בחירות מקדימות) (הוראת שעה) (תיקון), התשס"ז-2007¹⁶ (להלן – הוראת השעה הנוספת), יחולו עליהם הוראות החוק העיקרי כנוסחו בחוק זה החל מתום תחולת הוראת השעה הנוספת.
- (ג) הוראת השעה הנוספת תחול על בחירות מקדימות לבחירת מועמדי מפלגות לתפקיד של ראש רשות מקומית או חבר מועצת רשות מקומית, בבחירות לרשויות המקומיות שיתקיימו ביום י"ג בחשוון התשס"ט (11 בנובמבר 2008), אף אם ביום התחילה לא החלה תקופת בחירות כאמור בסעיף 1א להוראת השעה הנוספת לעניין בחירות אלה; הוראות החוק העיקרי כנוסחו בחוק זה יחולו על מועמד ועל מפלגה החל מתום תחולת הוראת השעה הנוספת.

דניאל פרידמן
שר המשפטים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

¹⁵ ס"ח התשנ"ג, עמ' 146, התשס"ז, עמ' 31.

¹⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170; התשס"ח, עמ' 146.

¹⁵ ס"ח התשנ"ז, עמ' 236, התשס"ח, עמ' 181.

¹⁶ ס"ח התשס"ז, עמ' 414.

חוק לשכת עורכי הדין (תיקון מס' 32), התשס"ח-2008*

1. בחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 6, אחרי פסקה 6 תיקון סעיף 6 (7) יבוא:
 (8) ועדת אתיקה ארצית;
 (9) ועדות אתיקה מחוזיות.
2. בסעיף 14 לחוק העיקרי –
 (1) בסעיף קטן (א), במקום "ייבחרו אחת לארבע שנים על ידי המועצה הארצית" יבוא "ימונו על ידי ועדת המינויים שהוקמה לפי הוראות סעיף 18ד (בפרק זה – ועדת המינויים) לתקופה של ארבע שנים";
 (2) בסעיף קטן (ב), במקום "לא יהיה מועמד" יבוא "לא ימונה".
3. בסעיף 15 לחוק העיקרי –
 (1) בסעיף קטן (א), במקום "ייבחרו אחת לארבע שנים על ידי חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז" יבוא "ימונו על ידי ועדת המינויים לתקופה של ארבע שנים";
 (2) בסעיף קטן (ב), במקום "לא יהיה מועמד" יבוא "לא ימונה".
4. בסעיף 16 לחוק העיקרי –
 (1) בסעיף קטן (א), ברישאה, במקום "להיבחר לבית הדין המשמעתי הארצי" יבוא "לכהן כחבר בית הדין המשמעתי הארצי", במקום "להיבחר לבית דין משמעתי מחוזי" יבוא "לכהן כחבר בית דין משמעתי מחוזי" ובמקום "להיבחר חבר בית דין משמעתי" יבוא "לכהן כחבר בית דין משמעתי";
 (2) בסעיף קטן (ב), במקום "להיבחר" יבוא "להתמנות".
5. בסעיף 17 לחוק העיקרי –
 (1) בסעיף קטן (א), במקום "לבחירת" יבוא "למינוי";
 (2) סעיף קטן (ג) – בטל.
6. בסעיף 17א לחוק העיקרי –
 (1) בפסקה (1), במקום "בית הדין המשמעתי שבו הוא חבר" יבוא "ועדת המינויים";
 (2) בפסקה (2), לפני "נבצר ממנו" יבוא "ועדת המינויים החליטה כי" ובסופה יבוא "ומסרה לו על כך הודעה בכתב";
 (3) אחרי פסקה (4) יבוא:
 (5) ועדת המינויים מצאה כי קיימות עובדות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר בית דין משמעתי, ומסרה לו על כך הודעה בכתב.
7. אחרי סעיף 17א לחוק העיקרי יבוא:
 17א.1. הוגש נגד חבר בית דין משמעתי כתב אישום בבית משפט או בבית דין צבאי בשל עבירה שיש עמה קלן, או הועמד לדין משמעתי לפי חוק זה או לפי דין אחר, רשאית ועדת המינויים להשעותו מכהונתו, במסירת הודעה בכתב, עד למתן פסק דין סופי בעניינו או עד לסיום ההליכים המשמעתיים נגדו, לפי הענין.

הוספת סעיף 17א

* התקבל בכנסת ביום כ"א בסיוון התשס"ח (24 ביוני 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעת חוק הממשלה – 388, מיום כ"ח באייר התשס"ח (1 ביוני 2008), עמ' 602.
 1 ס"ח התשכ"א, עמ' 178; התשס"ה, עמ' 745.

- החלפת סעיף 17 ב
8. במקום סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא:
- "חילופי חברים בבית דין משמעהי
התפנה מקומו של חבר בית דין משמעת, תמנה ועדת המינויים במקומו חבר בית דין, שיכהן באותו בית דין ליתרת תקופת כהונתו"
- תיקון סעיף 18
9. בסעיף 18 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "יבחרו מביניהם" יבוא "באישור ועדת המינויים";
- (2) בסעיף קטן (ד), במקום "על אף האמור בסעיף קטן (א)" יבוא "על אף האמור בסעיף קטן (ג)".
- הוספת סעיפים 18 ב עד 18 ד
10. אחרי סעיף 18 א לחוק העיקרי יבוא:
- "ועדות האתיקה 18 ב, (א) בוועדת האתיקה הארצית יהיו חברים אלה:
- (1) חברי הלשכה שימנה הוועד המרכזי באישור ועדת המינויים, ובלבד שלא ימונה מי שמתקיים בו האמור בסעיף 16(א)(1) או (2);
- (2) נציגי ציבור שהתקיימו בהם תנאי הכשירות כאמור בסעיף קטן (ג), שתמנה ועדת המינויים.
- (ב) בכל מחוז של הלשכה תהיה ועדת אתיקה מחוזית שבה יהיו חברים אלה:
- (1) חברי הלשכה הרשומים באותו מחוז שימנה הוועד המחוזי של אותו מחוז באישור ועדת המינויים, ובלבד שלא ימונה מי שמתקיים בו האמור בסעיף 16(א)(1) או (2);
- (2) נציגי ציבור שהתקיימו בהם תנאי הכשירות כאמור בסעיף קטן (ג), שתמנה ועדת המינויים.
- (ג) כשיר לכהן כנציג ציבור בוועדת האתיקה הארצית או בוועדת אתיקה מחוזית (בסעיף זה – ועדת אתיקה) מי שהתקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא משפטן ואינו חבר הלשכה, או שהוא חבר הלשכה שחברותו בה מוגבלת כאמור בסעיף 52ב;
- (2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש נציג ציבור בוועדת האתיקה.
- (ד) (1) המספר הכולל של חברי ועדת אתיקה ייקבע בכללים.
- (2) מספר נציגי הציבור שתמנה ועדת המינויים בוועדת אתיקה לא יעלה על רבע מהמספר הכולל של חברי ועדת האתיקה; בוועדת אתיקה שמספר חבריה פחות מ-11, לא יפחת מספר נציגי הציבור שימונו כאמור מחבר אחד, ובוועדה שמספר חבריה הוא 11 לפחות, לא יפחת מספר נציגי הציבור משניים.

(ה) הוועד המרכזי או הוועד המחוזי, יבחר מבין חברי ועדת האתיקה הארצית או ועדת אתיקה מחוזית שאינם נציגי ציבור, לפי העניין, את יושב ראש הוועדה; בחירה כאמור טעונה אישור ועדת המינויים.

(ו) חבר בוועדת אתיקה יתמנה לתקופה של ארבע שנים וניתן לחזור ולמנותו, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

(ז) כהונתו של חבר ועדת אתיקה נפסקת באחת מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות ליושב ראש ועדת המינויים;

(2) נתקיימה בו אחת הנסיבות המונעות בעדו לכהן כחבר ועדת אתיקה לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), לפי העניין;

(3) ועדת המינויים החליטה כי נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו או מצאה כי מתקיימות לגביו עובדות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדת האתיקה, ומסרה לו על כך הודעה בכתב.

(ח) ועדת אתיקה מחוזית לא תפעל בסתירה להחלטת ועדת האתיקה הארצית.

18.ג. (א) ליד ועדת האתיקה הארצית וליד כל ועדת אתיקה מחוזית יפעל פרקליט; כשיר להתמנות לפרקליט מי שהתקיימו בו הנאי הכשירות לכהונה בבית דין משמעתי מחוזי כאמור בסעיף 16(א) והוא אינו חבר באחד ממוסדות הלשכה.

(ב) הפרקליטים יבררו תלונות על עבירות משמעת של עורכי דין המטופלות בידי ועדת האתיקה שהם פועלים לידה ויעבירו אותן אליה בצירוף המלצתם, וכן ייצגו את ועדת האתיקה שהם פועלים לידה בהליכים לפני בתי הדין המשמעתיים ולפני בתי המשפט, וייעצו לה בכל עניין הקשור בכך.

18.ג. (ג) הפרקליטים יועסקו בידי הלשכה בשכר; הוראות בדבר דרכי מינויים והפסקת כהונתם ייקבעו בכללים, ובלבד שכהונתו של פרקליט לא תופסק שלא בהסכמתו, אלא באישור ועדת המינויים בהחלטה שהתקבלה ברוב חבריה.

(ד) לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיף זה רשאי פרקליט להסתייע בחבר הלשכה, בין אם הוא עובד הלשכה ובין אם לאו.

ועדת המינויים 18.ד. (א) ועדת המינויים תהיה בת שבעה חברים, ואלה הם:

(1) שופט לשעבר של בית המשפט העליון או נשיא לשעבר של בית משפט מחוזי, שימנה שר המשפטים בהתייעצות עם ראש לשכת עורכי הדין, והוא יהיה היושב ראש;

הפרקליטים

ועדת המינויים

- (2) שני חברי הלשכה המשמשים בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי בשירות המדינה, ברשות מקומית או בתאגיד שהוקם בחוק, שימנה שר המשפטים;
- (3) שני חברי הלשכה שתבחר המועצה הארצית;
- (4) שני חברי הלשכה כמפורט להלן:

(א) לעניין החלטות ועדת המינויים בדבר בית הדין המשמעתי הארצי, ועדת האתיקה הארצית והפרקליט הפועל לידה – שני חברי הלשכה שיבחר הוועד המרכזי;

(ב) לעניין החלטות ועדת המינויים בדבר בית דין משמעתי מחוזי, ועדת אתיקה מחוזית והפרקליט הפועל לידה – שני חברי הלשכה הרשומים במחוז הנוגע בדבר, שיבחר הוועד המחוזי של אותו מחוז.

(ב) כשיר לכהן כחבר ועדת המינויים לפי פסקאות (2) עד (4) של סעיף קטן (א) – מי שהתקיימו בו תנאי הכשירות לכהונה בבית הדין המשמעתי הארצי כאמור בסעיף 16(א).
 (ג) חבר ועדת המינויים יתמנה לתקופה של ארבע שנים, וניתן לחזור ולמנותו ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

(ד) ועדת המינויים תקבע את סדרי עבודתה ואת נהלי דיוניה, ככל שלא נקבעו בחוק זה או על פיו.

11. תיקון סעיף 52 בלחוק העיקרי, בפסקה (2), בסופה יבוא "למעט לתפקיד נציג ציבור בוועדת האתיקה הארצית או בוועדת אתיקה מחוזית, לפי סעיף 18 ב".

12. אחרי סעיף 60 לחוק העיקרי יבוא:

"חוות דעת מקדימה 60א, (א) ועדת האתיקה הארצית רשאית לתת חוות דעת מקדימה בענייני משמעת של עורכי דין ומתמחים.

(ב) ועדת אתיקה מחוזית רשאית לתת חוות דעת מקדימה בענייני משמעת של עורכי דין לפי פנייה של עורך דין הרשום באותו מחוז, בעניין הנוגע אליו.

(ג) חוות דעת מקדימה של ועדת האתיקה הארצית תחייב את כל ועדות האתיקה המחוזיות."

13. תיקון סעיף 63 בלחוק העיקרי, במקום "הוועד המרכזי, ועד מחוזי" יבוא "ועדת האתיקה הארצית, ועדת אתיקה מחוזית".

14. תיקון סעיף 64 בלחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) היה הנאשם חבר בבית דין משמעתי מחוזי תוגש הקובלנה לבית דין משמעתי במחוז אחר"

15. אחרי סעיף 64 לחוק העיקרי יבוא:

"איתלות 64א, במילוי תפקידו אין על חבר בית דין משמעתי מרות זולת מרותו של הדין."

"פומביות הדיון 65א. (א) בית דין משמעותי ידון בפומבי.

(ב) בית דין משמעותי רשאי לדון בעניין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך מטעמים שיירשמו, באחת מאלה:

(1) לשם שמירה על ביטחון המדינה או על יחסי החוץ של המדינה;

(2) לשם הגנה על המוסר;

(3) לשם הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע כהגדרתו בסעיף 368 לחוק העונשין, התשל"ז-1977² (בחוק זה – חוק העונשין), וכן אדם עם מוגבלות שכלית או אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005³;

(4) לשם הגנה על עניינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה על פי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998⁴;

(5) לשם הגנה על עניינו של מתלונן או ניזוק בעבירה לפי סעיף 377 לחוק העונשין;

(6) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות הופשית או מלהעיד בכלל;

(7) הדיון הפומבי עלול לפגוע בסוד מסחרי;

(8) הדיון הפומבי עלול לפגוע בצנעת הפרט;

(9) הדיון הפומבי עלול להביא לפגיעה ממשית בעניינו המקצועי של הנאשם או בעניינו של אדם אחר, העולה על הפגיעה בעניין הציבורי שבפומביות הדיון.

(ג) החליט בית דין משמעותי על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם או לסוג בני אדם להיות נוכחים בעת הדיון, כולו או מקצתו.

(ד) המתלונן זכאי להיות נוכח בדיון בבית דין משמעותי בעניין קובלנה שהוגשה על יסוד תלונתו, הנערך בדלתיים סגורות לפי סעיף זה, וכן זכאי הוא שאדם המלווה אותו, לפי בחירתו, יהיה נוכח עמו בדיון כאמור; ואולם רשאי בית הדין המשמעותי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לאפשר את נוכחותו של המתלונן או של האדם המלווה אותו בדיון, כולו או מקצתו.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

³ ס"ח התשס"ו, עמ' 42.

⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 166.

(ה) על דיון בפומבי ועל דיון בדלתיים סגורות לפי סעיף זה, יהולו ההוראות בדבר איסור פרסום שבסעיף 70(א), (ב), (ד) ו-ו) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁵ (להלן – חוק בתי המשפט), לפי העניין ובשינויים המחוייבים.

(ו) החליט בית דין משמעתי לדון בעניין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, יעביר העתק מהחלטתו ליועץ המשפטי לממשלה או למי שהוא הסמיך לכך.

(ז) על החלטת בית דין משמעתי לפי סעיף קטן (ב) רשאים לערער הנאשם, הקובל, וכן ועדת האתיקה הארצית או היועץ המשפטי לממשלה אף אם לא היו קובלים, ואדם מעוניין, ערעור לפי סעיף קטן זה יהיה בהתאם להוראות סעיפים 70 ו-71.

הוספת סעיף 69 ב .17 אחרי סעיף 69א לחוק העיקרי יבוא:

"העמדת פסק דין 69ב. (א) הלשכה תעמיד לעיון הציבור כל פסק דין של בית דין משמעתי, בציון שמו של הנאשם, ותאפשר לכל המעוניין בכך לקבל העתק מפסק הדין; נערך הדין בבית דין משמעתי, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות או שהחליט בית הדין המשמעתי על איסור פרסום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט, יורה בית הדין בדבר התנאים, לרבות שינויים והשמטת פרטים, שבהם יועמד פסק הדין לעיון הציבור, ורשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי פסק הדין כולו לא יועמד לעיון הציבור.

(ב) המועצה הארצית רשאית, באישור שר המשפטים, לקבוע בכללים את משך הזמן, המקום והאופן שבהם תעמיד הלשכה פסק דין כאמור בסעיף קטן (א) לעיון הציבור, ורשאית היא לקבוע בכללים כאמור אגרה או תשלום בעבור קבלת העתק מפסק הדין."

תיקון סעיף 70 ב .18 בסעיף 70 לחוק העיקרי, במקום "הועד המרכזי" יבוא "ועדת האתיקה הארצית".

תיקון סעיף 71 ב .19 בסעיף 71 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, במקום "לבית המשפט העליון" יבוא "לבית המשפט המחוזי בירושלים";

(2) במקום "בית המשפט העליון" יבוא "בית המשפט המחוזי בירושלים";

(3) במקום "הועד המרכזי" יבוא "ועדת האתיקה הארצית".

הוספת סעיף 71א ב .20 אחרי סעיף 71 לחוק העיקרי יבוא:

"סמכויות בית המשפט שלערוך בית המשפט שלערוך רשאי לתת כל החלטה שבית הדין המשמעתי היה מוסמך לתתה."

תיקון סעיף 72 ב .21 בסעיף 72 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) ביצועו של פסק דין של בית דין משמעתי, לא יעוכב רק בשל כך שאפשר לערער על פסק הדין או שעוד לא תמו כל ההליכים בערעור שהוגש על פסק הדין.

⁵ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

(א) בית הדין המשמעתני, ואם הוגש ערעור – בית הדין של ערעור או בית המשפט של ערעור, רשאי להורות על עיכוב ביצועו של פסק דין של בית הדין המשמעתני עד להכרעה בערעור או עד למועד מוקדם מזה שיקבע, בתנאים שיקבע או בלא תנאים;

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

”(ג) על החלטה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 70 ו-71.”

22. בסעיף 78 לחוק העיקרי, סעיף קטן (א) – בטל. תיקון סעיף 78
23. בסעיף 93 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), בסופו יבוא “החלטה כאמור תפורסם ברשומות”.
24. בסעיף 109 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (9) יבוא:
 “(10) תשלום לנציגי ציבור בוועדת האתיקה הארצית ובוועדות אתיקה מחוזיות.”
25. בחוק הנוטריונים, התשל”ו-1976⁶ (להלן – חוק הנוטריונים) –
 (1) בסעיף 41 –
- (א) בסעיף קטן (ג), במקום “בית המשפט העליון” יבוא “בית המשפט המחוזי בירושלים”;
- (ב) סעיף קטן (ד) – בטל;
- (2) בסעיף 42, סעיף קטן (ד) – בטל.
26. (א) בסעיף זה ובסעיף 27, “המועד הקובע” – 12 חודשים מיום פרסומו של חוק זה. מינויים לראשונה
 (ב) חברי ועדת המינויים ימונו לראשונה לפי הוראות סעיף 118 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה, בתוך שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.
 (ג) חברי בית הדין המשמעתני הארצי ובתי הדין המשמעתניים המחוזיים, ימונו לראשונה לפי הוראות סעיפים 14 ו-15 לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 2 ו-3 לחוק זה, עד המועד הקובע, ויחלו לכהן בתפקידם במועד הקובע.
 (ד) חברי ועדת האתיקה הארצית וועדות האתיקה המחוזיות ימונו לראשונה לפי סעיף 118 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה, עד המועד הקובע, ויחלו לכהן בתפקידם במועד הקובע.
 (ה) הפרקליטים ימונו לראשונה לפי הוראות סעיף 118 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה, בתוך שלושה חודשים מהמועד הקובע, ויחלו לכהן בתפקידם בתום שלושה חודשים מהמועד הקובע.
27. (א) תחילתם של סעיפים 60א, 63, 70 ו-71 לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 12, 13, 18 ו-19(3) לחוק זה, במועד הקובע.
 (ב) הוראות סעיפים 65א ו-69 לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 16 ו-17 לחוק זה, יחולו על קובלנות המוגשות ביום תחילתו של חוק זה ואילך.
 (ג) הוראות סעיף 71 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 19(1) ו-2 לחוק זה, וסעיף 41(ג) לחוק הנוטריונים, כנוסחו בסעיף 25(א) לחוק זה, יחולו על ערעור על פסק דין של בית הדין המשמעתני הארצי המוגש ביום תחילתו של חוק זה ואילך.

⁶ ס”ח התשל”ו, עמ’ 196; התשס”ב, עמ’ 482.

(ד) הוראות סעיפים 72 ו-78 לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 21 ו-22 לחוק זה, וסעיפים 41(ד) ו-42(ד) לחוק הנוטריונים כנוסחם בסעיף 25 לחוק זה, יהולו על קובלנה שביום תחילתו של חוק זה טרם ניתן פסק דין של בית דין משמעותי מחוזי בעניינה.

(ה) חברי בית הדין המשמעותי הארצי ובתי הדין המשמעותיים המחוזיים המכהנים ערב תחילתו של חוק זה, ימשיכו לכהן בתפקידם עד המועד הקובע, ולענין כהונתם ימשיכו להול ההוראות לפי החוק העיקרי כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה.

(ו) לענין קובלנה שהוגשה לפני המועד הקובע, תבוא ועדת האתיקה הארצית או ועדת אתיקה מחוזית במקום הוועד המרכזי או ועד מחוזי, כקובלת או כמערערת, הכל לפי הענין, החל במועד הקובע.

דניאל פרידמן
שר המשפטים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (מס' 9), התשס"ח-2008*

1. הוספת סעיף 10א

בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973²³, אחרי סעיף 10 יבוא:

"כלים אסורים 10א. (א) לא ייצר אדם כלי אסור, לא ימכרו, לא יציגו למכירה, לא ייבאו, לא ייצאו, לא יסחר בו או יעשה בו עסקה אחרת ולא יחזיק בו במטרה לעשות אחת מהפעולות האמורות, שלא בהיתר; העובר על הוראות סעיף זה, דינו – מאסר חמש שנים.

(ב) בסעיף זה, "כלי אסור" – כלי שיועדו העיקרי, דרך כלל, הוא להכנת סם מסוכן או לצריכתו, כגון הכלים המנויים להלן:

(1) באנג"

יעקב בן-יזרי
שר הבריאות

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

* התקבל בכנסת ביום כ"א בסיוון התשס"ח (24 ביוני 2008), הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 243, מיום ט"ז בסיוון התשס"ו (12 ביוני 2006), עמ' 464.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526; ס"ח התשס"ד, עמ' 14.